

Tűzzék napirendre a metropolissá nőtt Budapest közegészségügyének elemzését

Ülést tartott a fővárosi tanács

A fővárosi tanács kedden délután *Sarlós István* elnökletével ülést tartott. Dr. *Fajkos Aladár* né vb-titkár beszámolója szerint a budapesti tanácsok évi ügyiratforgalma az utóbbi években meghaladja az egymilliót.

A lakosság ügyei intézésének színvonala a korábbi évekhez viszonyítva fejlődést mutat. Ezt bizonyítja a fellebbezések számának csökkenése. A múlt évi tanácstagjainak beszámolókon 12 ezer bejelentés, javaslat, illetve panasz hangzott el. A fővárosi tanácsot évente mintegy 600 ezer, a kerületi tanácsokat pedig mintegy 2 millió fél keresi fel. Kiemeli a jelentés, hogy megnőtt az igény a „szocialista összeköttetések” igénybevételére. Ilyen irányban sokszor külső nyomás nehezedik a tanács vezetőire. Olyan közszellemet kell teremteni, amely az ilyen közbenjárásokat erkölcsellenesnek ítéli, másrészt pedig védelmet nyújt az ezzel szembeszegülőknek.

Sok még a bürokrácia

Az ügyintézés színvonala emelkedett a tanácsoknál, de még sok a tennivaló ezen a téren. Az egyik hiányosság, hogy a tényállás alapos tisztázása nem minden esetben történik meg, s ez fellebbezés, majd panasz forrása. Nagyobb gondot kell fordítani a jobban járatlan polgárok tájékoztatására. Tapasztalható az is, hogy olyan társadalmi problémákat is hatósági útra terelnek, amelyek gazdasági eszközökkel is megoldhatók lennének. Gyakran elhangzik olyan bírálat is, hogy a tanácsok nem élnek bátran a mérlegelés és a méltányosság gyakorlásának lehetőségével, túlzott a jogszabály paragrafusaihoz való merev ragaszkodás. Tehát több keretjogszabályt kellene alkotni. Az ügyintézés gyorsaságát, színvonalát bizonyos bürokratikus jelenségek és egy helytelenül értelmezett „demokratizmus” is negatívan befolyásolja.

A munka megjavítása érdekében szükség van arra, hogy a magasabb rendű jogszabályok keretjogszabály jellege jobban érvényesüljön, továbbá meg kell szüntetni a bürokratizmust növelő, az érdemi határozatokat megelőző közbenső intézkedéseket.

Szorgalmazni kell azt is, hogy a minisztériumok lényegesen szűkítsék az előírt bizonyítványfajták és igazolási kötelezettségek körét, s ne kötelezzék az ügyfeleket olyan igazolások beszerzésére, amelyek a személyi igazolványból megállapíthatók, illetve nyilatkozattal is helyettesíthetők. Végül: harcot kell folytatni a protekcionizmus ellen.

Több hozzászólás hangzott el a jelentéssel kapcsolatban. Dr. *Kovács Tibor*, a Minisztertanács tanácsai szervek osztályának helyettes vezetője hangsúlyozta, hogy főbb tanácsnál nem intézik el az ügyeket, hanem elhúzzák a

döntést. Sok esetben nem eléggé meggyőző az indokolás sem. Kifogásolta a hangnemet is, amelyet egyes tanácsoknál, hivatalokban az ügyfelekkel szemben használnak.

Új szociális otthon

Megtárgyalta a tanács a gondozásra szoruló öregek ellátásáról szóló jelentést, amely a Fővárosi Népi Ellenőrzési Bizottság vizsgálata alapján készült. Az öregekről való gondoskodás fejlődése a társadalom általános fejlődésével nem tartott lépést. Budapesten mintegy 5000 szociális otthoni férőhely van, s csaknem félmillió időskorú. Az öregekkel való törődés nemcsak egyes tanácsai szervek, társadalmi szervezetek, hanem az egész társadalom elsődrendű és halasztást nem tűrő feladata.

A tanácsülés elfogadta azt a javaslatot, hogy újra szabályozzák a gondozási díjak összegét, amelynek megállapításánál tekintettel kell lenni a tartásra köteles hozzátartozók jövedelmi viszonyaira is. Törkedni kell arra is, hogy a gondozottakat munkaalkalomhoz juttassák, a jövedelemmel nem rendelkezőknek pedig felemeljék a zsebpénzét.

A vita közben tartott szünet után taps fogadta *Sarlós István* bejelentését, hogy *Dávid István*, a tanács építési főigazgatójának vezetője vállalta: még ebben az évben megkezdik a XVII. kerületben egy 450 személyes szociális otthon felépítését.

Közegészségügy

A tanácsülés napirendjének harmadik pontján az egészségügyi és szociálpolitikai állandó bizottság jelentése szerepelt Budapest közegészségügyének alakulásáról. Foglalkozik a jelentés az ország természetes szaporodásának kérdésével és megállapítja, hogy ez a szaporodás Magyarországon lassú ütemű, Budapesten pedig alatta marad az országos átlagnak. A halál okait is vizsgálja a jelentés és megállapítása szerint szembetűnő a daganatos megbetegedések gyakori előfordulása, amely Budapesten már a háború előtt is magasabb volt, mint az országos átlag. A legtöbb halálesetet a szív- és keringési megbetegedések okozták. A második helyet a daganatos megbetegedések foglalják el. A fertőző megbetegedések száma csökkent, ezek közül csak a *venereás megbetegedések* képeznek kivételt. A turistaforgalom megnövekedése óta nem tudtuk magunkat kivonni e körjelenségek alól.

Részletesen foglalkozik a jelentés a kórházak helyzetével és megállapítja, hogy a férőhelynövelést csak új pavilonok, de még inkább új kórházak építésével lehet megoldani. A túlzásfoltosság több higiéniai problémát is felvet. Sok kórházban hiányzik még a fertőtlenítő gép, a hulladék-

égető és sterilizáló berendezés is.

A jelentés megemlíti Budapest levegőjének nagyfokú szennyezettségét, ebben „*világ színvonalat*” tartunk, mert fővárosunk levegője alig marad el az angol iparvidék levegőszennyezettsége mögött.

Problémáink vannak a vízellátással, főleg a peremkerületekben. Például a XVII. kerületben a lakóházaknak csak 52 százaléka van hálózatra kötve. (Ugyanilyen nehéz a helyzet a csatornázás terén is.) Gondot okoz a személtárolás. Budapesten jelenleg csaknem másfél millió köbméternyi az évi szemét, ez 1985-re a duplájára emelkedik, tehát szükség lesz komposztüzemekre és személtároló berendezésekre.

Az urbanizációs ártalmak között említi a jelentés a nagyvárosi ember idegességét, s az altatók használatát. A divatos altatók fogyasztása megkezdte, ez világjelenség és arra mutat, hogy a lakosság egy része egészségteletlenül él. Nem pihen, nem alszik eleget, s ezt akarja fáradtsága esetén altatókkal, illetve doppingoló szerekkel pótolni.

A jelentés végül javasolja, hogy a tanács egészségügyi és szociálpolitikai állandó bizottsága tűzze napirendjére Budapest metropolissá növekedésének következményeiből fakadó közegészségügyi elemzést, valamint a szív- és keringési betegcsoportok gondozással történő kiszűrését, profilaktikus intézkedések kezelését, s a daganatos betegségek szűrési rendszerének szélesebb megszervezését.